

Co-funded by
the European Union

ΠΡΟΦΙΛ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ ECOPRENEUR

ECOPRENEUR

**Οδηγώντας τη βιώσιμη ανάπτυξη μέσω της
οικολογικής επιχειρηματικής εκπαίδευσης
και της παιγνιώδους μάθησης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

ΠΙΝΑΚΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ Μαθησιακοί στόχοι Μεθοδολογία και Σχεδιασμός	3
II. ΕΣΤΙΑΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ	4
III. ΠΡΟΦΙΛ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ	5
IV. ΕΠΙΛΟΓΟΣ	13
1. Προτεινόμενα Θέματα / Τίτλοι Εκπαιδευτικών προγραμμάτων για αναβάθμιση ικανοτήτων Οικολογική Κατασκευή Οικολογική Επιχειρηματικότητα/Βιομηχανία Οικολογική Μετακίνηση Αγροτουρισμός Οικο-Φιλοξενία	5
2. Δεξιότητες οικολογικού επιχειρηματία 2.1. Δεξιότητες στην Περιγραφή Εργασίας 2.2. Προτεραιότητες βιωσιμότητας 2.3. Δεξιότητες βιωσιμότητας 2.4. Υποστηρικτικά εργαλεία για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων του Οικολογικού Επιχειρηματία	11

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι **οικο-επιχειρηματίες** είναι επιχειρηματίες των οποίων οι προσπάθειες δεν καθοδηγούνται μόνο από τη μεγιστοποίηση του κέρδους, αλλά και από την επιδίωξη της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Η περιβαλλοντική βιωσιμότητα αφορά την ευθύνη διατήρησης των φυσικών πόρων και την προστασία των παγκόσμιων οικοσυστημάτων, προκειμένου να υποστηριχθεί η υγεία και η ευημερία, στο παρόν και στο μέλλον. Στόχος των οικο-επιχειρηματιών είναι να ιδρύσουν επιτυχημένες επιχειρήσεις που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς και εξασφαλίζουν οικονομική σταθερότητα, χρησιμοποιώντας παράλληλα βιώσιμες επιχειρηματικές πρακτικές και ενσωματώνοντας περιβαλλοντικές καινοτομίες.

Ο στόχος της ανάπτυξης ενός Προφίλ Ικανοτήτων του Οικο-επιχειρηματία είναι η δημιουργία ενός πλαισίου που να εντοπίζει τις δεξιότητες (ικανότητες και στάσεις) που είναι απαραίτητες για την άσκηση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που αντισταθμίζουν την κλιματική αλλαγή και συμβάλλουν στην εφαρμογή των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης. Το Προφίλ Ικανοτήτων υποδεικνύει τον ρόλο και τους κύριους τομείς ικανοτήτων του οικο-επιχειρηματία, απευθυνόμενο κυρίως σε νέους που βρίσκονται στο κατώφλι της αγοράς εργασίας ή πρόκειται να συνεχίσουν τις σπουδές τους, καθώς και σε μαθητές που παρακολουθούν το τελευταίο έτος των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (VET) και επαγγελματικών ινστιτούτων, εκπαιδευόμενους μη τυπικής μάθησης VET και νέους επίδοξους επιχειρηματίες.

Το Προφίλ Ικανοτήτων του Οικο-επιχειρηματία σχεδιάζεται ως εξής: Μετά την εισαγωγή, καθορίζονται οι μαθησιακοί στόχοι και η μεθοδολογία για την ανάπτυξη της δομής του προφίλ του οικο-επιχειρηματία. Στη συνέχεια, περιγράφονται οι τύποι οικο-επιχειρηματιών με βάση διαφορετικές εστιασμένες επιχειρηματικές δραστηριότητες και παρέχονται συστάσεις για εκπαιδευτικά προγράμματα. Αργότερα, εξηγείται το προφίλ ικανοτήτων του οικο-επιχειρηματία, με έμφαση στις προτεραιότητες βιωσιμότητας, στις δεξιότητες βιωσιμότητας και στα εργαλεία υποστήριξης για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων. Η μελέτη καταλήγει με τα συμπεράσματα και τις προτάσεις. Τέλος, στο παράρτημα της μελέτης παρατίθενται τα προφίλ οικο-επιχειρηματιών ανάλογα με τη βιομηχανική εστίαση: οικολογική κατασκευή/παραγωγή, αγροτουρισμός, οικολογική φιλοξενία, οικολογικές μεταφορές και οικολογική κατασκευή.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι μαθησιακοί στόχοι του προφίλ ικανοτήτων του οικολογικού επιχειρηματία είναι:

- Η καλή γνώση της έννοιας του οικολογικού επιχειρηματία,
- Η ανάπτυξη βιομηχανικών εστιών που σχετίζονται με τον οικολογικό επιχειρηματία,
- Η εκμάθηση διαφορετικών ικανοτήτων στην επιχείρηση,
- Ο προσδιορισμός και η ανάλυση των ικανοτήτων για το βιώσιμο οικολογικό επιχειρηματία.

Μεθοδολογία και Σχεδιασμός

Οι δραστηριότητες για την ανάπτυξη του προφίλ επικεντρώθηκαν στον καθορισμό και την επικύρωση των δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για τη βιώσιμη οικο-επιχειρηματικότητα. Η ανάπτυξη βασίστηκε στα συνοπτικά αποτελέσματα εργαστηρίων με εταιρους, συνεντεύξεις ειδικών και εμπλεκόμενων φορέων, βιβλιογραφική έρευνα και ομάδες εστίασης σε πέντε χώρες, προκειμένου να εντοπιστούν οι δεξιότητες, καθώς και σε έρευνα για τη σύνταξη και επικύρωση των αποτελεσμάτων του Πίνακα Ικανοτήτων. Η έρευνα περιλαμβάνει τρία μέρη: προτεραιότητες βιωσιμότητας, δεξιότητες βιωσιμότητας και επιπλέον εργαλεία για την ανάπτυξη δεξιοτήτων οικο-επιχειρηματιών. Το παράρτημα αυτής της έκθεσης προφίλ συνδυάζει τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων WP.2 για κάθε βιομηχανική εστίαση.

II.
ΤΟΜΕΙΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ
ΕΣΤΙΑΣΗΣ
ΠΟΥ
ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ
ΜΕ ΤΟΝ
ΟΙΚΟ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ

Με βάση προκαταρκτικές και συμβουλευτικές δραστηριότητες, οι εταίροι του έργου συμφώνησαν στους ακόλουθους τομείς επαγγελματικής δραστηριότητας που σχετίζονται με το προφίλ του οικο-επιχειρηματία:

Οικολογική Κατασκευή

**Οικολογική Επι-
χειρηματικότητα/
Βιομηχανία**

Οικολογική Μετακίνηση

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Οικο-Φιλοξενία

III. Προφίλ δεξιοτήτων οικολογικού επιχειρηματία

1. Προτεινόμενα Θέματα / Τίτλοι Εκπαιδευτικών προγραμμάτων για αναβάθμιση ικανοτήτων

Τα Συνιστώμενα Θέματα /Τίτλοι του Προγράμματος Εκπαίδευσης για την αναβάθμιση δεξιοτήτων για κάθε οικολογικού επιχειρηματία αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια του WP.2.A.3. Έρευνα πεδίου και μελέτη ομάδας εστίασης και δίνονται παρακάτω:

Οικολογική Κατασκευή

Πρακτικές Πράσινης Δόμησης

Οι πρακτικές πράσινης δόμησης είναι μια σειρά στρατηγικών που επικεντρώνονται στη δημιουργία κατασκευών που είναι περιβαλλοντικά υπεύθυνες και αποδοτικές στη χρήση πόρων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό περιλαμβάνει τη χρήση ανακυκλωμένων υλικών κατά την κατασκευή, καθώς και τη διατήρηση νερού και ενέργειας κατά τη λειτουργία του κτηρίου.

Παραδείγματα πρακτικών πράσινης δόμησης περιλαμβάνουν: τη χρήση ενεργειακά αποδοτικών συσκευών και φωτιστικών, τη χρήση τουαλετών και βρυσών χαμηλής ροής, τη συλλογή όμβριων υδάτων για άρδευση και τη χρήση ανακυκλωμένων υλικών όπως σκυρόδεμα, χάλυβα ή ανακτημένο ξύλο.

Αποδοτικότητα Πόρων

Η αποδοτικότητα πόρων στα κτίρια αναφέρεται στη χρήση λιγότερων υλικών καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του κτηρίου και επικεντρώνεται στην ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση όσο το δυνατόν λιγότερων υλικών, την ελαχιστοποίηση των αποβλήτων κατασκευής και την ανακύκλωση υλικών όποτε είναι δυνατόν.

Παραδείγματα αποδοτικότητας πόρων περιλαμβάνουν: τη χρήση υλικών από τοπικές πηγές για τη μείωση των αποστάσεων μεταφοράς οικοδομικών υλικών, τη φύτευση φυτών ανθεκτικών στην ξηρασία και τη χρήση αποδοτικών συστημάτων άρδευσης για τη μείωση της κατανάλωσης νερού στην εξωραϊστική φροντίδα, καθώς και την προσεκτική αποσυναρμολόγηση ενός κτιρίου στο τέλος του κύκλου ζωής του, ώστε να διασωθεί και να επαναχρησιμοποιηθεί σημαντικό ποσοστό των υλικών.

Τεχνικές Κατασκευής Χαμηλού Αντίκτυπου

Οι τεχνικές κατασκευής χαμηλού αντίκτυπου ελαχιστοποιούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις κατά τη διαδικασία κατασκευής. Αυτό περιλαμβάνει τη χρήση ανακυκλωμένων ή τοπικών υλικών, την εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικών μεθόδων και τη διατήρηση των φυσικών χαρακτηριστικών του κατασκευαστικού χώρου, με στόχο τη δημιουργία δομών με μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα στη γη.

Παραδείγματα τεχνικών κατασκευής χαμηλού αντίκτυπου περιλαμβάνουν: την ελαχιστοποίηση των εκσκαφών ή των διαταραχών του φυσικού τοπίου (συχνά επιτυγχάνεται με τη χρήση υποστυλωμάτων) και την εγκατάσταση συστημάτων γκρίζων υδάτων για επαναχρησιμοποίηση νερού σε άρδευση ή άλλες μη πόσιμες χρήσεις.

Περιβαλλοντικές Πιστοποιήσεις και Πρότυπα

Προσφέρουν ένα νομοθετικό πλαίσιο για τον σχεδιασμό και την κατασκευή δομών με τις ελάχιστες δυνατές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Αυτά τα πλαίσια αξιολογούν παράγοντες όπως η ενεργειακή απόδοση, η χρήση νερού και η επιλογή υλικών. Η επίτευξη πιστοποίησης αποδεικνύει τη δέσμευση ενός κτηρίου στη βιωσιμότητα και μπορεί να προσφέρει οφέλη όπως φορολογικές εκπτώσεις ή αυξημένα ποσοστά πληρότητας.

Παραδείγματα περιβαλλοντικών πιστοποιήσεων και προτύπων για κατασκευές περιλαμβάνουν: την Πιστοποίηση ISO 21930:2007 «Βιωσιμότητα στα κτίρια - Διαδικασίες για την εκτίμηση του κύκλου ζωής», η οποία καθορίζει τις αρχές και τις απαιτήσεις για τη δημιουργία Περιβαλλοντικών Δηλώσεων Προϊόντων ειδικά για προϊόντα κατασκευών.

Οικολογική Επιχειρηματικότητα/Βιομηχανία

Πρωτοβουλίες Κυκλικής Οικονομίας

Η Κυκλική Οικονομία (Circular Economy, CE) έχει προταθεί ως μια έννοια που βοηθά στην αντιμετώπιση θεμάτων βιωσιμότητας, εστιάζοντας κυρίως σε οικονομικά και περιβαλλοντικά ζητήματα. Η CE βασίζεται στο «κλείσιμο των κύκλων» από τα 3R (Μείωση, Επαναχρησιμοποίηση, Ανακύκλωση) στα 9R (Απόρριψη, Επανεξέταση, Μείωση, Επαναχρησιμοποίηση, Επιδιόρθωση, Ανακαίνιση, Ανακατασκευή, Επαναπροσδιορισμός, Ανακύκλωση, Ανάκτηση).

Παραδείγματα Κυκλικής Οικονομίας περιλαμβάνουν: την ανακύκλωση πλαστικών για την κατασκευή αθλητικών μπουφάν, την ανακύκλωση κουτιών και φιαλών ποτών (κατασκευασμένων από πλαστικό, αλουμίνιο ή γυαλί) και την επαναχρησιμοποίηση πλατίνας από καταλυτικούς μετατροπείς.

Επενδύσεις Επιπτώσεων και Χρηματοδότηση

Οι επενδύσεις επιπτώσεων και η χρηματοδότηση αφορούν επενδύσεις που πραγματοποιούνται με την πρόθεση να δημιουργήσουν θετικές, μετρήσιμες κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις παράλληλα με οικονομική απόδοση. Αυτό περιλαμβάνει θέματα όπως η μικτή χρηματοδότηση (blended finance, π.χ. χρήση δημόσιων ή φιλανθρωπικών κεφαλαίων για την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων), τα πράσινα ομόλογα (green bonds, π.χ. τίτλοι σταθερού εισοδήματος που συγκεντρώνουν κεφάλαια για έργα με περιβαλλοντικά οφέλη) και τα κοινωνικά ομόλογα επιπτώσεων (social impact bonds, π.χ. συμβόλαια πληρωμής βάσει επιτυχίας, όπου οι ιδιώτες επενδυτές παρέχουν αρχική χρηματοδότηση για κοινωνικά προγράμματα και η κυβέρνηση αποπληρώνει τους επενδυτές εάν τα προγράμματα επιτύχουν).

Αξιολόγηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Η Αξιολόγηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Environmental Impact Assessment, EIA) είναι μια διαδικασία αξιολόγησης των πιθανών περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός προτεινόμενου έργου ή ανάπτυξης. Τα ζητήματα που καλύπτονται στην EIA περιλαμβάνουν: ρύπανση και εκπομπές (π.χ. εκπομπές στον αέρα, το έδαφος και τα ύδατα, καθώς και αξιολογήσεις θορύβου, δονήσεων, φωτός και θερμότητας), τη χρήση φυσικών πόρων και επικίνδυνες ουσίες.

Πράσινες Διαδικασίες Παραγωγής

Οι πράσινες διαδικασίες παραγωγής, γνωστές και ως πράσινη ή βιώσιμη βιομηχανική παραγωγή, επικεντρώνονται στην παραγωγή αγαθών με τρόπο που ελαχιστοποιεί τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, ενώ μεγιστοποιεί την αποδοτικότητα στη χρήση πόρων. Αυτές οι διαδικασίες περιλαμβάνουν φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές και τεχνολογίες που μειώνουν τη χρήση ενέργειας, τα απόβλητα και τις εκπομπές, μειώνοντας έτσι το οικολογικό αποτύπωμα των βιομηχανικών δραστηριοτήτων.

Βιώσιμη Προμήθεια Υλικών

Η βιώσιμη προμήθεια υλικών αφορά την απόκτηση πρώτων υλών και προϊόντων με περιβαλλοντικά υπεύθυνο και κοινωνικά συνειδητό τρόπο. Στόχος είναι η ελαχιστοποίηση του αρνητικού αντίκτυπου στο περιβάλλον, διασφαλίζοντας παράλληλα δίκαιες εργασιακές πρακτικές και υποστηρίζοντας τις τοπικές κοινότητες.

Καθαρές Τεχνολογίες και Πρακτικές

Οι καθαρές τεχνολογίες και πρακτικές αναφέρονται σε ένα ευρύ φάσμα διαδικασιών, προϊόντων και υπηρεσιών που στοχεύουν στη μείωση των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Αυτά περιλαμβάνουν: ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ενεργειακή αποδοτικότητα, βιώσιμα υλικά, πράσινη χημεία, περιβαλλοντική χρηματοδότηση και εταιρική βιωσιμότητα.

Πιστοποιήσεις και Πρότυπα για τη Διαχείριση Περιβάλλοντος / Πράσινη Επιχειρηματικότητα (ISO 14000, 14020)

Τα Συστήματα Διαχείρισης Περιβάλλοντος (Environmental Management Systems, EMS) είναι πλαίσια σχεδιασμένα για να βοηθούν τους οργανισμούς να παρακολουθούν, να ελέγχουν και να βελτιώνουν συνεχώς την περιβαλλοντική τους απόδοση. Αυτά τα πρότυπα βασίζονται στη συνεχή βελτίωση. Τα πιο αναγνωρισμένα είναι το ISO 14001 και το EMAS. Πολλές εταιρείες παγκοσμίως χρησιμοποιούν το ISO 14001 για να αποδείξουν την περιβαλλοντική τους πιστοποίηση.

Οικολογική Μετακίνηση

Έξυπνες Λύσεις Κινητικότητας και Πρωτοβουλίες Κυκλικής Οικονομίας

Οι έξυπνες λύσεις κινητικότητας περιλαμβάνουν την ενσωμάτωση της τεχνολογίας για τη βελτίωση της αποδοτικότητας των μεταφορών και τη μείωση του περιβαλλοντικού αντίκτυπου. Αυτές περιλαμβάνουν ηλεκτρικά οχήματα, πλατφόρμες κοινής χρήσης οχημάτων (ride-sharing) και συστήματα διαχείρισης κυκλοφορίας που βελτιστοποιούν τις διαδρομές για μείωση της συμφόρησης και των εκπομπών.

Οι πρωτοβουλίες κυκλικής οικονομίας στις μεταφορές επικεντρώνονται στη δημιουργία κλειστών συστημάτων για μείωση των αποβλήτων και προώθηση της ανακύκλωσης. Παραδείγματα περιλαμβάνουν την επαναχρησιμοποίηση υλικών από οχήματα στο τέλος της ζωής τους και τη χρήση ανακυκλωμένων εξαρτημάτων για την κατασκευή νέων λύσεων μεταφοράς.

Πράσινη Εφοδιαστική και Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας

Η πράσινη εφοδιαστική και η διαχείριση εφοδιαστικής αλυσίδας στοχεύουν στη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα των δικτύων μεταφοράς και διανομής. Οι πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν τη βελτιστοποίηση των διαδρομών παράδοσης, τη χρήση ενεργειακά αποδοτικών οχημάτων και την εφαρμογή βιώσιμων λύσεων συσκευασίας για την ελαχιστοποίηση των αποβλήτων και των εκπομπών.

Οχήματα Μηδενικών Εκπομπών και Τεχνολογίες Αποδοτικότητας Οχημάτων

Τα οχήματα μηδενικών εκπομπών (Zero-Emission Vehicles, ZEVs) είναι σχεδιασμένα για την εξάλειψη των εκπομπών από τις εξατμίσεις, μειώνοντας σημαντικά τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο των μεταφορών. Παραδείγματα περιλαμβάνουν ηλεκτρικά αυτοκίνητα, οχήματα με κυψέλες καυσίμου υδρογόνου και plug-in υβριδικά, τα οποία συμβάλλουν στον καθαρότερο αέρα και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Οι τεχνολογίες αποδοτικότητας οχημάτων επικεντρώνονται στη βελτίωση της αποδοτικότητας καυσίμου και τη μείωση των εκπομπών στις μεταφορές. Παραδείγματα περιλαμβάνουν υβριδικά και ηλεκτρικά συστήματα μετάδοσης κίνησης, ελαφριά υλικά και προηγμένη αεροδυναμική που ενισχύουν την απόδοση του οχήματος ενώ ελαχιστοποιούν τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο.

Δικτύωση στον Τομέα της Οικολογικής Μετακίνησης

Η σύνδεση με κυβερνητικούς φορείς και αρχές δημόσιων μεταφορών μπορεί να προσφέρει πληροφορίες για επιχορηγήσεις και ευκαιρίες χρηματοδότησης για λύσεις οικολογικής μετακίνησης. Η συνεργασία με καθιερωμένες επιχειρήσεις στον τομέα των μεταφορών και η συμμετοχή σε οργανισμούς οικολογικής μετακίνησης μπορούν να ενισχύσουν τη δικτύωση, την πρόσβαση σε εκπαιδευτικούς πόρους και τη συμμετοχή στη χάραξη πολιτικής.

Συμβουλές για Οικολογική Μετακίνηση για Οικο-Επιχειρηματίες

Οι οικο-επιχειρηματίες πρέπει να εξοικειωθούν με πρακτικές φιλικής προς το περιβάλλον παραγωγής, όπως η μείωση των αποβλήτων, η εξοικονόμηση ενέργειας και η χρήση ανακυκλωμένων υλικών. Η διεξαγωγή έρευνας αγοράς για τον εντοπισμό εξειδικευμένων ευκαιριών και η ανάπτυξη μιας ισχυρής στρατηγικής επικοινωνίας μπορούν να ενισχύσουν την παρουσία στην αγορά και την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών.

Επενδύσεις Επιπτώσεων και Χρηματοδότηση

Οι επενδύσεις επιπτώσεων και η χρηματοδότηση στον τομέα της οικολογικής μετακίνησης περιλαμβάνουν την προσέλκυση οικονομικής υποστήριξης για βιώσιμα έργα μεταφορών. Οι επιλογές περιλαμβάνουν πράσινα δάνεια, κεφάλαια επενδύσεων επιπτώσεων και κυβερνητικές επιχορηγήσεις που υποστηρίζουν την ανάπτυξη και εφαρμογή οικολογικών λύσεων μεταφορών.

Αξιολόγηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων έργων μεταφορών περιλαμβάνει την αξιολόγηση εκπομπών, τη χρήση πόρων και την πιθανή ρύπανση. Αυτή η αξιολόγηση βοηθά στο σχεδιασμό στρατηγικών για τον μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων και την ενίσχυση της βιωσιμότητας των συστημάτων μεταφορών.

Βιώσιμη Προμήθεια Υλικών

Η βιώσιμη προμήθεια υλικών στις μεταφορές περιλαμβάνει τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον και κοινωνικά υπεύθυνων υλικών. Αυτό περιλαμβάνει την προμήθεια ελαφρών, ανακυκλώσιμων και ανανεώσιμων υλικών για τη μείωση του περιβαλλοντικού αντίκτυπου και την υποστήριξη βιώσιμων πρακτικών παραγωγής.

Αγροτουρισμός

Ο αγροτουρισμός, γνωστός και ως γεωργικός τουρισμός, αναφέρεται σε έναν τύπο τουρισμού όπου οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν τη γεωργική ζωή, τις γεωργικές πρακτικές και διάφορες δραστηριότητες σχετικές με τη γεωργία. Ο βιώσιμος αγροτουρισμός περιλαμβάνει την εφαρμογή πράσινων πρακτικών και τεχνικών στη γεωργική παραγωγή που υποστηρίζουν τη βιωσιμότητα.

Πρακτικές και Τεχνικές Βιολογικής Γεωργίας

Οι πρακτικές βιολογικής γεωργίας είναι γεωργικές μέθοδοι που δίνουν προτεραιότητα στη βιωσιμότητα, την υγεία του περιβάλλοντος, τη χρήση φυσικών πόρων και άλλες φυσικές και οικολογικά φιλικές πρακτικές και τεχνικές.

Παραδείγματα: Διαχείριση παρασίτων και ασθενειών, διατήρηση της υγείας του εδάφους, υγεία οικοσυστήματος και ευζωία των ζώων.

Αγροοικολογικός Σχεδιασμός

Ο αγροοικολογικός σχεδιασμός υποδηλώνει μια βιώσιμη προσέγγιση στη γεωργία και τη διαχείριση της γης, που ενσωματώνει οικολογικές αρχές στα γεωργικά συστήματα για την προώθηση της βιοποικιλότητας και τη διατήρηση των φυσικών πόρων. Με αυτόν τον τρόπο, ο αγροοικολογικός σχεδιασμός δημιουργεί γεωργικά συστήματα που συνεργάζονται με το περιβάλλον.

Παραδείγματα: Ποικιλία καλλιεργειών, διατήρηση νερού, αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και διαχείριση παρασίτων.

Διατήρηση και Διαχείριση Νερού

Η διατήρηση και η διαχείριση του νερού αναφέρεται σε διαχειριστικές πρακτικές και πολιτικές που στοχεύουν στην αποδοτική χρήση των υδατικών πόρων, ελαχιστοποιώντας τη σπατάλη και λαμβάνοντας υπόψη τη λειψυδρία. Επίσης, συμβάλλουν στη βελτίωση των αποδόσεων των καλλιεργειών και στη μείωση των αρνητικών περιβαλλοντικών εξωτερικοτήτων.

Παραδείγματα: Διαχείριση όμβριων υδάτων, συστήματα αποθήκευσης νερού, τεχνικές διατήρησης εδάφους και νερού.

Γαστρονομία και Ασφάλεια Τροφίμων

Η γαστρονομία και η ασφάλεια τροφίμων αναφέρονται στις πρακτικές, τις πολιτικές και τις τεχνικές που διασφαλίζουν ότι τα τρόφιμα προετοιμάζονται, μαγειρεύονται, αποθηκεύονται και σερβίρονται με τρόπο που αποτρέπει την έκθεση των καταναλωτών σε κινδύνους για την υγεία.

Παραδείγματα: Ασφάλεια τροφίμων, γαστρονομικές πρακτικές και πρότυπα ασφάλειας τροφίμων.

Οικο-Φιλοξενία

Πράσινη Δόμηση και Σχεδιασμός

Η πράσινη δόμηση στην οικο-φιλοξενία αφορά τον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία ξενοδοχείων και θέρετρων με βιώσιμο και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο. Περιλαμβάνει τη χρήση ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και βιώσιμων υλικών, με στόχο τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Παράλληλα, δίνεται προτεραιότητα στη διατήρηση του νερού, τη μείωση αποβλήτων και τη βελτίωση της ποιότητας του εσωτερικού περιβάλλοντος για την ευημερία των επισκεπτών. Η προσέγγιση αυτή περιλαμβάνει επίσης την ενσωμάτωση φυσικών τοπίων και την προώθηση της βιοποικιλότητας.

Παραδείγματα: Ξενοδοχεία που χρησιμοποιούν ανακυκλωμένα και τοπικά υλικά, κτίρια σχεδιασμένα να μεγιστοποιούν το φυσικό φως, χρήση προηγμένων μονωτικών υλικών για τη μείωση της απώλειας θερμότητας.

Διαχείριση Αποβλήτων και Ανακύκλωση

Η διαχείριση αποβλήτων και η ανακύκλωση στην οικο-φιλοξενία περιλαμβάνουν στρατηγικές διαδικασίες για τη συστηματική μείωση, διαχωρισμό και απόρριψη αποβλήτων, με στόχο την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Παραδείγματα: Παροχή κάδων ανακύκλωσης για χαρτί, γυαλί, πλαστικό και μέταλλο· κομποστοποίηση οργανικών αποβλήτων· αντικατάσταση πλαστικών μιας χρήσης με βιοδιασπώμενα προϊόντα· χρήση μαζικών διανεμητών για προϊόντα περιποίησης· χρήση επαναχρησιμοποιούμενων δοχείων για μείωση των απορριμμάτων.

Διατήρηση Πόρων

Η διατήρηση πόρων στην οικο-φιλοξενία περιλαμβάνει τη στρατηγική διαχείριση και την αποδοτική χρήση των φυσικών πόρων με σκοπό την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την ενίσχυση της βιωσιμότητας. Αυτό περιλαμβάνει την εφαρμογή τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας, μέτρων διατήρησης του νερού και βιώσιμων πρακτικών προμήθειας για τη μείωση της κατανάλωσης και των αποβλήτων. Τα ξενοδοχεία, τα εστιατόρια και τα θέρετρα υιοθετούν πρότυπα πράσινης δόμησης και φιλικές προς το περιβάλλον επιχειρησιακές πρακτικές για τη διατήρηση και τη βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων. Οι προσπάθειες διατήρησης πόρων επικεντρώνονται επίσης στην εκπαίδευση του προσωπικού και των επισκεπτών σχετικά με βιώσιμες συμπεριφορές και πρακτικές.

Ο κύριος στόχος είναι η επίτευξη μακροπρόθεσμης περιβαλλοντικής διαχείρισης διατηρώντας παράλληλα υψηλά πρότυπα υπηρεσιών.

Παραδείγματα:

Οι πάροχοι φιλοξενίας χρησιμοποιούν φωτισμό LED και έξυπνα συστήματα ελέγχου.

Εγκαθιστούν συστήματα θέρμανσης, εξαερισμού και κλιματισμού υψηλής απόδοσης για μείωση της κατανάλωσης ενέργειας.

Χρησιμοποιούν ντουζιέρες, βρύσες και τουαλέτες χαμηλής ροής για ελαχιστοποίηση της χρήσης νερού.

Ενσωματώνουν ηλιακά πάνελ ή γεωθερμικά συστήματα για παραγωγή βιώσιμης ενέργειας.

Συλλέγουν και επαναχρησιμοποιούν όμβρια ύδατα για άρδευση.

Δίνουν προτεραιότητα στην προμήθεια τοπικών και φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων για μείωση του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος.

Εκπαίδευση και Συμμετοχή Επισκεπτών

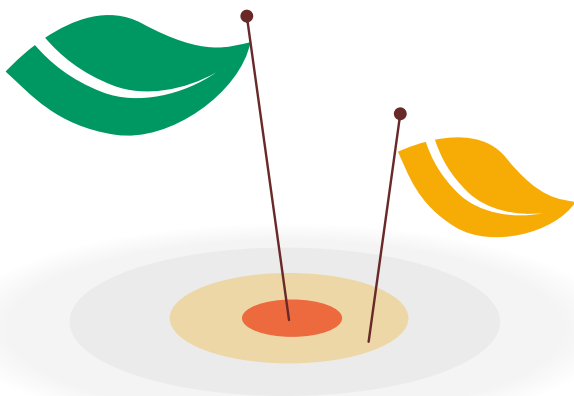
Η εκπαίδευση και η συμμετοχή επισκεπτών στην οικο-φιλοξενία συνεπάγονται τη συστηματική ενημέρωση και εμπλοκή των επισκεπτών στις βιώσιμες πρακτικές και τις περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες του παρόχου φιλοξενίας. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις πράσινες πρακτικές του παρόχου, την παροχή επιλογών που υποστηρίζουν φιλικές προς το περιβάλλον συμπεριφορές και την ενεργή συμμετοχή των επισκεπτών σε προγράμματα βιωσιμότητας. Οι μέθοδοι εκπαίδευσης και συμμετοχής περιλαμβάνουν εργαστήρια, ενημερωτικές καμπάνιες και εμπειρικές ευκαιρίες μάθησης που αναδεικνύουν τη σημασία της περιβαλλοντικής διαχείρισης. Ο στόχος είναι να καλλιεργηθεί βαθύτερη κατανόηση και δέσμευση των επισκεπτών στις βιώσιμες πρακτικές, επεκτείνοντας τον αντίκτυπο της οικο-φιλοξενίας πέρα από τη διάρκεια της διαμονής τους.

Παραδείγματα:

Οι πάροχοι φιλοξενίας διοργανώνουν καμπάνιες ευαισθητοποίησης μέσω ενημερωτικών δελτίων, φυλλαδίων, επιγραφών, βίντεο και περιεχομένου κοινωνικών μέσων για να ενημερώσουν τους επισκέπτες σχετικά με τις πολιτικές και τις πρωτοβουλίες βιωσιμότητάς τους.

Εστιατόρια προσφέρουν επιλογές γευμάτων «από το αγρόκτημα στο τραπέζι» με τοπικά και βιολογικά προϊόντα και παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα οφέλη της βιώσιμης γεωργίας.

Οι επισκέπτες επιβραβεύονται για τη συμμετοχή τους σε φιλικές προς το περιβάλλον ενέργειες, όπως η επαναχρησιμοποίηση πετσετών ή η επιλογή ηλεκτρονικών αποδείξεων.

Ενσωμάτωση και Υποστήριξη Κοινότητας

Η ενσωμάτωση και η υποστήριξη της κοινότητας στην οικο-φιλοξενία περιλαμβάνει την ενεργή δέσμευση και συνεισφορά προς την τοπική κοινότητα για την προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Αυτό περιλαμβάνει τη δημιουργία συνεργασιών με τοπικές επιχειρήσεις, την τοπική προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών και τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης για τα μέλη της κοινότητας. Οι πρωτοβουλίες οικο-φιλοξενίας συχνά περιλαμβάνουν την υποστήριξη τοπικών προσαθειών διατήρησης, τη διατήρηση πολιτιστικής κληρονομιάς και εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Ενσωματώνοντας τις ανάγκες και τις αξίες της κοινότητας στις δραστηριότητές τους, οι πάροχοι οικο-φιλοξενίας επιδιώκουν να ενισχύσουν την ευημερία του τοπικού πληθυσμού, ενώ προωθούν βιώσιμες πρακτικές τουρισμού. Ο απώτερος στόχος είναι η δημιουργία μιας ισχυρής σχέσης μεταξύ του κλάδου φιλοξενίας και της κοινότητας, διασφαλίζοντας μακροπρόθεσμα αμοιβαία οφέλη.

Παραδείγματα:

Ξενοδοχεία/εστιατόρια αγοράζουν τρόφιμα, ποτά και προϊόντα από τοπικούς αγρότες και τεχνίτες για να στηρίξουν την τοπική οικονομία.

Δίνουν προτεραιότητα στην πρόσληψη τοπικών κατοίκων, παρέχοντας προγράμματα κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων.

Συνεργάζονται με τοπικές οργανώσεις για έργα διατήρησης, πολιτιστικές εκδηλώσεις και κοινωνικές πρωτοβουλίες.

Ενσωματώνουν τοπική τέχνη, παραδόσεις και πολιτιστικές πρακτικές στις εμπειρίες των επισκεπτών για την προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Χορηγούν ή συμμετέχουν σε τοπικά εκπαιδευτικά προγράμματα για τη βιωσιμότητα και την περιβαλλοντική διαχείριση.

2. Δεξιότητες οικολογικού επιχειρηματία

Επιχειρηματική δεξιότητα σημαίνει να έχεις επαρκείς δεξιότητες, γνώσεις και προσωπικά χαρακτηριστικά για να πετύχεις στην επιχείρηση. Σε αυτή την ενότητα, οι δεξιότητες που σχετίζονται με τους οικολογικούς επιχειρηματίες εξετάζονται υπό το πρίσμα των προτεραιοτήτων αιεφορίας.

2.1. Δεξιότητες στην Περιγραφή Εργασίας

Οι δεξιότητες στην περιγραφή της θέσης εργασίας ορίζονται όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

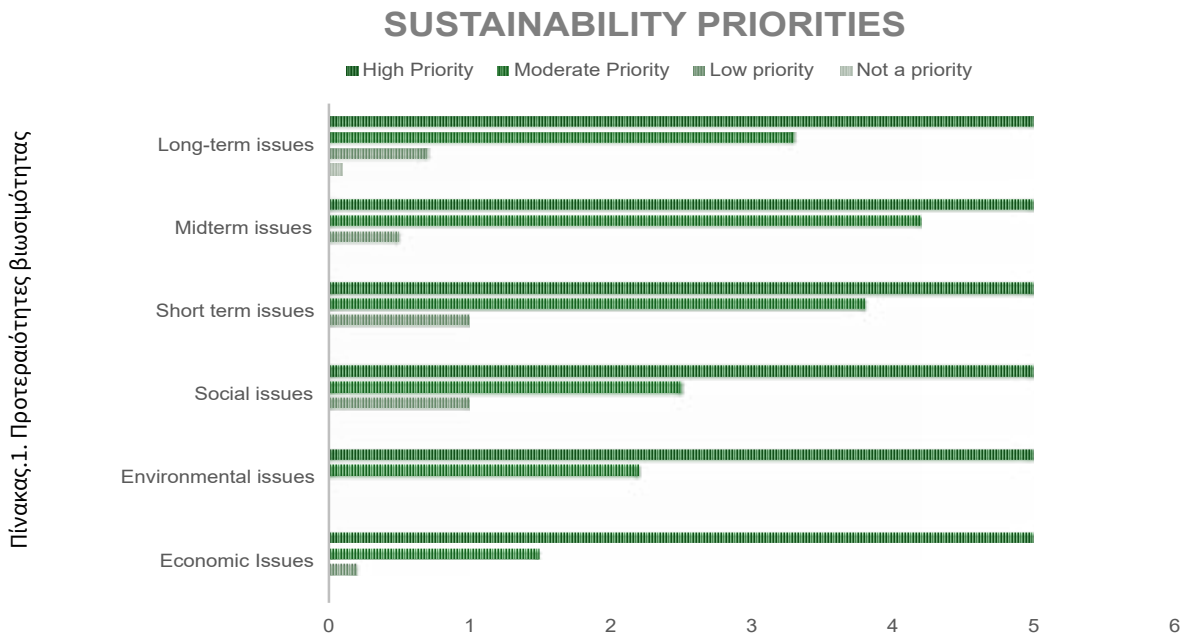
Πίνακας.1. Δεξιότητες στην Περιγραφή Εργασίας

Δεξιότητα	Δεξιότητα στην περιγραφή εργασίας
Δημιουργικότητα	Δημιουργική σκέψη
Εργασία σε ομάδα	Ομαδική εργασία/συνεργασία, δεξιότητες και κατανοήσεις στην επικοινωνία, τη συζήτηση, τη διαπραγμάτευση, την ενσυναίσθηση.
Ικανότητα συλλογισμού, κριτική σκέψη	Συλλογισμός, ικανότητα αμφισβήτησης κανόνων, πρακτικών και απόψεων
Κίνητρα/αυτοανάπτυξη	Κίνητρο για επαγγελματική εξέλιξη και απόκτηση νέων γνώσεων, αυτοκίνητρο, ενεργητικός
Παιδαγωγική διαμόρφωση	Εκπαιδευτικές ικανότητες
Απόκτηση νέων γνώσεων	Ικανότητα μάθησης
Παρατήρηση λεπτομερειών	Προσοχή στη λεπτομέρεια
Δυνατότητα εργασίας υπό πίεση	Αντοχή στο στρες
Ανάληψη ρίσκων	Διαχείριση κινδύνων
Προθυμία για συνεχή βελτίωση	Αυτο-ανάπτυξη
Σύνθεση και ανάλυση, αναλυτικός τρόπος σκέψης	Αναλυτική σκέψη
Αποτελεσματική επίλυση προβλημάτων	Επίλυση προβλημάτων
Επικοινωνιακές δεξιότητες	Επικοινωνία (γραπτή/προφορική), χρήση κατάλληλων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών
Συστηματική σκέψη	Ανάλυση πολύπλοκων συστημάτων, κατανόηση, εμπειρική επαλήθευση και άρθρωση των βασικών συνιστωσών, της δομής και της δυναμικής ενός συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της ανάδρασης, της αδράνειας, των αποθεμάτων και των ροών και των κλιμακωτών επιδράσεων
Διεπιστημονική εργασία	Εκτίμηση, αξιολόγηση, ενοποίηση και χρήση γνώσεων και μεθόδων διαφορετικών κλάδων και πλαισίων
Προληπτική σκέψη	Οραματισμός, ανάλυση και αξιολόγηση πιθανών μελλοντικών προοπτικών, συμπεριλαμβανομένων σεναρίων με χρονοδιαγράμματα πολλών γενεών, και αντιμετώπιση κινδύνων και αλλαγών
Δικαιοσύνη, ευθύνη και ηθική	Εφαρμογή των εννοιών της ηθικής, της δικαιοσύνης, της κοινωνικής και οικολογικής ακεραιότητας και της ισότητας, συμπεριλαμβανομένης της ευθύνης για τις πράξεις κάποιου στο επαγγελματικό περιβάλλον
Στρατηγική δράση	Σχεδιασμός και εκτέλεση έργων, οργάνωση, καθοδήγηση και έλεγχος διαδικασιών, έργων, παρεμβάσεων και μεταβάσεων, καθώς και παρακίνηση άλλων
Ανοχή στην ασάφεια και την αμφισημία	Αντιμέτωπιση συγκρούσεων, ανταγωνιστικών στόχων και συμφερόντων, αντιφάσεων και αποτυχιών

2.2. Προτεραιότητες βιωσιμότητας

Ο Πίνακας Δεξιότητων (WP.2.A.4.) εκθέτει τις προτεραιότητες αειφορίας: οικονομικά ζητήματα, περιβαλλοντικά ζητήματα, κοινωνικά ζητήματα, ζητήματα που βασίζονται σε μακροπρόθεσμη βάση (βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα) με βάση τα τέσσερα επίπεδα: χαμηλής προτεραιότητας, μέτριας προτεραιότητας και υψηλής προτεραιότητας, και όχι επίσης προτεραιότητας. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι τα βραχυπρόθεσμα και τα μεσοπρόθεσμα ζητήματα έχουν σχετικά μέτρια προτεραιότητα ενώ τα παρακάτω θέματα έχουν σχετικά υψηλότερες προτεραιότητες όπως φαίνεται στο Σχήμα.1.:

Οικονομικά ζητήματα, Περιβαλλοντικά ζητήματα, Κοινωνικά ζητήματα και, Μακροπρόθεσμα ζητήματα.

2.3. Δεξιότητες βιωσιμότητας

Ο Πίνακας Δεξιότητων (WP.2.A.4.) αξιολογεί επίσης τις ικανότητες βιωσιμότητας με βάση διαφορετικά επίπεδα: μη απαραίτητο, προαιρετικό, κατά κάποιον τρόπο απαραίτητο, πολύ απαραίτητο, απαραίτητο. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι μόνο η ικανότητα ανάληψης κινδύνου μπορεί να μην είναι απαραίτητη, ενώ σχεδόν όλες οι υποδεικνυόμενες ικανότητες είναι απαραίτητες ή πολύ απαραίτητες για το προφίλ του οικοεπιχειρηματία. Πιο αναλυτικά, τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι οι παρακάτω ικανότητες έχουν σχετικά υψηλότερες βασικές απαντήσεις από ό,τι μεταξύ των ικανοτήτων που είναι:

- Δημιουργικότητα
- Ομαδική εργασία
- Λογική ικανότητα, κριτική σκέψη
- Ικανότητα εργασίας υπό πίεση
- Ετοιμότητα για συνεχή βελτίωση
- Αποτελεσματική επίλυση προβλημάτων
- Επικοινωνιακές δεξιότητες με διαφορετικούς τύπους πελατών/συνεργατών
- Συστημική σκέψη
- Στρατηγική δράση
- Ανοχή στην ασάφεια και την αμφισημία

Από την άλλη πλευρά, τα αποτελέσματα δείχνουν επίσης ότι οι παρακάτω αναφερόμενες δεξιότητες έχουν σχετικά υψηλότερο αριθμό απαντήσεων ως «πολύ απαραίτητες»:

- Κίνητρο για επαγγελματική ανάπτυξη και απόκτηση νέας γνώσης, αυτοκίνητρο, ενέργεια,
- Απόκτηση νέας γνώσης,
- Διαθέτει μάτι για την λεπτομέρεια,
- Ανάληψη ρίσκων,
- Σύνθεση και ανάλυση, αναλυτικό μυαλό,
- Διεπιστημονική εργασία,
- Προβλεπτική σκέψη,
- Δικαιοσύνη, ευθύνη και ηθική.

Αξιοσημείωτο είναι ότι τα αποτελέσματα της έρευνας για το Προφίλ Ικανότητας του Οικολογικού Επιχειρηματία (βλ.Α.2.3.) υποδεικνύουν κυρίως τη σημασία των χαρακτηριστικών κάθε νομού, προσαρμοζόμενοι/ακολουθώντας νέες τεχνολογίες, αναπτύσσοντας στρατηγικές για την προώθηση οικολογικών εφαρμογών/εκπαιδύσεων/δικτύων σε όλους τους τομείς της επιχείρησης.

2.4. Υποστηρικτικά εργαλεία για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων του Οικολογικού Επιχειρηματία

Μπορεί να υπάρχουν πολλά υποστηρικτικά εργαλεία για την ανάπτυξη δεξιοτήτων του Οικολογικού Επιχειρηματία. Ωστόσο, αυτά τα εργαλεία υποστήριξης μπορούν να συνοψιστούν ως εξής: Sprijin financiar și orientare,

- Οικονομική υποστήριξη και καθοδήγηση,
- Πολιτικές/προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον,
- Δια βίου μάθηση και κατάρτιση,
- Πρότυπα προς μίμηση και παραδείγματα καλών πρακτικών,
- Δικτύωση,
- Εμπειρία,
- Συνεργασία,
- Διαχείριση (πόροι, χρόνος και προτεραιότητες),
- Κοινωνική κατανόηση.

Οι αναλυτικές προτάσεις προς τον υποψήφιο Οικολογικό Επιχειρηματία σχετικά με τη Δικτύωση σύμφωνα με το συγκεκριμένο προφίλ είναι διαθέσιμες στην Έκθεση Έρευνας Α.2.3.

IV. Επίλογος

Ως αποτέλεσμα, αν και τα περιβαλλοντικά ζητήματα έχουν καθοριστεί ως σχετικά υψηλότερη προτεραιότητα, μπορεί να ειπωθεί ότι άλλα ζητήματα βιωσιμότητας (οικονομικά, κοινωνικά, βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα) έχουν σχεδόν το ίδιο επίπεδο προτεραιότητας, δηλαδή μέσης και υψηλής προτεραιότητας. Από την άλλη πλευρά, τα αποτελέσματα του πίνακα δεξιοτήτων δείχνουν ότι μεταξύ των δεδομένων, η ομαδική εργασία και η αποτελεσματική επίλυση προβλημάτων είναι σχετικά πιο σημαντικές από άλλες δεξιότητες. Επιπλέον, απαιτείται επαγγελματική εξέλιξη, κατάρτιση, ανάληψη ρίσκων, λεπτομερής, αναλυτική και διορατική σκέψη, σύνθεση, δικαιοσύνη, υπευθυνότητα και ηθική. Τέλος, οικονομική υποστήριξη και καθοδήγηση, φιλικές προς το περιβάλλον πολιτικές/προϊόντα, δια βίου μάθηση και εκπαίδευση, πρότυπα και παραδείγματα καλών πρακτικών, δικτύωση, εμπειρία, συνεργασία, διαχείριση (διαχείριση πόρων, χρόνος και προτεραιότητες) και κοινωνικές δεξιότητες είναι τα υποστηρικτικά εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη δεξιοτήτων του **Οικολογικού Επιχειρηματία**.

